

Istennek eszközökre van szüksége

Az Új Ember katolikus hetilap interjúja Kozma Imre atyával

Kozma Imre atya szolgálatának fontos állomásait, a jólétről, a betegségekről és a történelmi próbatételekről vallott gondolatait idézi fel a Máltai Szeretetszolgálat elnökével készített interjújában az Új Ember katolikus hetilap. Az újság Kozma Imre atya pappá szentelésének ötvenedik évfordulója alkalmából készített interjút.

Részletek az interjúból:

Kozma Imre élete különösen gazdag volt fordulatos eseményekben, kivételesen nehéz, sőt néha történelmi jelentőségű próbatételekben. Izgalmas kalandként élt meg mindent mondja , és csak ritkán ijedt meg úgy igazán.

– Pappá szentelésének ötvenedik évfordulója alkalmából gyalogos zarándokútra indult, és bejárta korábbi szolgálati helyeit. Hogyan támadt ez az ötlete?

– Úton járó lény az ember, de nem magányos vándor, maga az egyház is úton járó közösség. Az utunkon mindannyiunkra fontos találkozások várnak, és hiszek abban, hogy Istenre találunk, amikor találkozunk. Vagy felfedezzük egymásban Istent, vagy valójában nem is találkozunk. Ezt mind szerettem volna kifejezni a zarándoklatommal. Fontosnak ítéltém azt is, hogy a jubileumom alkalmából én keressem fel az embereket, és ne ők jöjjenek el hozzám, hiszen Jézus azt kéri a pásztoroktól, hogy ők menjenek a bárányok után, és ne tőlük várják, hogy eltaláljanak hozzájuk. Kimenni a világba, jelen lenni a világban ezt egész papi életemben fontos feladatommak tartottam. Az előző rendszerben a templom falai közé szorították az egyházat, a híveket, míg ma, amikor már senki nem kényszerít erre, mintha mi magunk húzódnánk be a templomainkba, és hajlamosak vagyunk „agyonpasztorálni” a templomos embereinket, ahelyett, hogy kimennénk a világba. Úgy tűnik számomra, hogy kommunikációs probléma húzódik meg e mögött. Nem igazán találjuk a hangot a világgal, nem rendelkezünk a megfelelő szókinccsel a megszólításához, és félünk kilépni biztos fedezékeink mögül, mert igazán otthonosnak csak a templomban érezzük magunkat. Pedig, ahogy a zarándoklatom is bizonyította, ha vesszük a bátorságot, és útra kelünk, csodálatos találkozások várnak ránk.

– Melyik állomáson milyen emlékek toltak fel Önben?

– Afféle „egyház történelmi és egyben politikai történelmi kalandutazás”, emléktúra volt ez, hiszen mindig egyházpolitikai szempontok játszottak közre abban, hogy mikor hová helyeztek. Dorogra például csalódott emberként kerültem 1964-ben, mert a professzoraim eredetileg Rómába akartak küldeni tanulni, de ezt a rendszer „államérdekléssel ellenkezőnek” tartotta. Mindaz, amivel annak idején Dorogon szembesültem, azt a levelet idézte számomra, amelyet Szalézi Szent Ferenc sorbonne-i diáktársainak írt Kínából: „Amit a Sorbonne-on tanultunk, itt semmit sem jelent.” Dorogon fogadtam meg, hogy a szegényekért fogok élni. Az ott talált állapotokat jól jellemzi, hogy a kétezer fős iskolából csupán egyetlen gyerek volt beiratva hittanra. Szent életű plébánosommal, Mayer Miklóssal nekiláttunk, hogy orvosoljuk, ami orvosolható, és sikerült elnyernünk a helyiek bizalmát. Az volt a „trükköm”, hogy mindig reverendában jártam, és mindenkinek köszöntem, így néhány hónap után megesett, hogy a szokásos napi egy kilométeres utamat két-három óra alatt tettem meg, annyi ember szólított meg. Ma is jó érzés arra a lelki tavaszra visszaemlékezni, amit ott sikerült elindítanunk.

A pesti ferences templomban, ahová a zugligeti káplánságból érkeztem, kritikus helyzetbe kerültem, mivel a templomigazgató a papi békemozgalom vezetője volt. Rögtön az első találkozásunkkor kérte, hogy lépjek be a mozgalomba. Ám mivel rám olyan papok hatottak korábban, akik vagy börtönből jöttek, vagy oda készültek, határozottan nemet mondtam. Nyugodtan jelentse tettem hozzá , és a feletteseim bizonyára találnak számomra új helyet, ha ez gondot jelent. De érdekes módon soha többé nem hozta elő a témát. Nemsokára megismerhettem a titkosrendőrök „vigyázó” kíséretét, mert ifjú házassággal foglalkoztam, és a templomi

konferenciabeszédeimre tömegesen jöttek a fiatalok. Sokszor be is citáltak az Aradi utcai rendőrségre. 1976-ban Lékai érsek úr hívatott, és felajánlotta a lehetőséget, hogy menjek Rómába továbbtanulni. De én harminchat évesen már öregnek éreztem magamat ehhez. Jól tettem, hogy nemet mondtam, mert akik kimentek, azok mind komoly árat fizettek: voltak, akik az életükkel... Nem sokkal később közölte a bíboros úr, hogy nem tudja biztosítani számomra a lelkipásztori munkát, nem folytathatom a papi működésemet, keressek civil állást. Nagy küzdelem folyhatott a háttérben, mert a következő alkalommal már arról számolt be az érsek úr, hogy Szügy- Patvarcban mégis van számomra hely. Ezt hallva örömben csak ennyit kérdeztem tőle: „Oltár van?”

– *Ilyen humorosan fogta fel a dolgot?*

– Kis túlzással azt mondhatnám, hogy az egész papi életemet humoros, izgalmas kalandként éltem meg. És persze az is fontos volt, hogy a nehéz helyzetekben erőt mutassak, megőrizsem a derűmet. Végül, újabb bonyodalmak után mégsem száműztek, hanem 1977. január 15-étől Zugligetbe kerültem plébánosnak. Így lettem Budapesten az első plébános, aki nem volt békepap. A zugligeti templom zárdatemplom volt, a plébániai közösség az első lépéseit próbálgatta. A svábokat a háború után kitelepítették, a helyükre pedig a kommunista nómenklatúra került, úgyhogy finoman szólva nem volt nagy plébániai élet, sőt szinte egy „szellemtemplomban” kezdtem meg a szolgálatomat. Ez volt az az időszak, amikor még jobban megerősödött bennem a meggyőződés, hogy a kereszténység nem egyenlő a templomba járással, és hogy az Isten dicsőítésének mindig össze kell kapcsolódnia az emberek szolgálatával. Értő emberre találtam a tanácselnökben, amikor egyszer felhívtam a figyelmét arra, hogy a kerületben tudok olyan, a hegyoldalban, erdős részeken tartózkodó emberekről, akik úgy élnek, mint a disznó az ólban. Hallgatott rám, és attól fogva a felhatalmazásával élve gyakran hívtam fel a tanács szociális felelősének figyelmét segélyezendő rászorulókra. A nyolcvanas években már a Kádárrendszer is bevallotta, hogy létezik szegénység, így egyre szabadabban jótékonykodhattunk. 1987-ben például segélyszállítmányt fogadtunk Németországból. Ekkor keresett meg Csilla von Boeselager, és láttunk hozzá a Magyar Máltai Szeretetszolgálat hazai újraalapításához. A szeretetszolgálat elindításának a zugligeti egyházközség lett a háttere.

– *Miért mond ma leginkább hálát életének eseményei közül?*

– Ez nagyon nehéz kérdés, hiszen annyi mindenért kell hálát adnom! Inkább elmesélem egy emlékezetes találkozást, amely mélyen megérintett. A Nyikó menti árvíz során, 2004-ben egy öreg székely rönkházát elvitte a víz. „Hol volt az Isten, amikor ez történt?” szegezte nekem a kérdést. „Ebben a zivatarban nem volt” válaszoltam neki. „De akkor hol volt, amikor ez megtörténhetett velem?” kérdezte újra. „Ebben az árvízben biztosan nem volt mondtam. De mi itt vagyunk” tettem hozzá biztatóan. Elgondolkodva rám nézett, és azt kérdezte: „Magukban lenne itt az Isten?” Azt válaszoltam: „Talán...”

– *Melyik volt az elmúlt ötven év legnehezebb helyzete az Ön számára?*

– Erre a kérdésre sokkal könnyebb válaszolnom: az Andrija Rašeta tábornokkal folytatott tárgyalásom volt az 1991-ben, amikor négyezer-ötszáz vukovári lakos élete múlt azon, megengedi-e, hogy a segítségünkkel szabadon elvonulhassanak. Amikor a bunkerbe lementünk, átfutott az agyamon, hogy talán föl már nem jövünk. Nagyon kétséges volt az is, hogy képes leszek-e eredményesen tárgyalni, a felelőség tudata óriási súllyal nehezedett rám. De győzött Krisztus. Amikor jeleztem a tábornoknak, hogy legyőzhetetlen szövetségesem van, kíváncsi lett. Megkérdezte, ki az. Jézus Krisztus, volt a válaszom. Erre egy könnycsepp jelent meg a szemében. Ebből megtudtam, hogy Jézus Krisztus most is győzött. Az a könnycsepp a győzelem üzenete volt: elengedte az embereket.

[Tovább a teljes cikkre](#)

[Jubileumi interjú Kozma atyával: Csodák pedig vannak - Demokrata](#)

[Beszélgetés Kozma atyával: Délután forradalmárok voltunk - Magyar Nemzet](#)

[Interjú Kozma atyával: A másokért való élet tesz gazdaggá - Magyar Hírlap](#)